

Information om boenden inom VoN

Vård- och omsorgsnämnden 19 augusti

4 september
2024

Inledning

Kommunen har ansvar för de medborgare som av olika skäl har behov av särskilda boenden. Boendemiljön ska vara utformad så att den underlättar för dessa personer att leva så självständigt som möjligt. Det särskilda boendet är den enskildes hem och ska inte upplevas som en institution.

Oavsett fysiskt, psykiskt eller intellektuellt funktionshinder ska de boende stimuleras till egna aktiviteter. Lokalerna måste innehålla utrymmen och resurser för att möjliggöra detta. Det särskilda boendet består av den egna lägenheten samt gemensamma delar där de boende kan delta i aktiviteter, umgås och äta tillsammans. En hemlik miljö eftersträvas för att såväl boende som närstående ska känna tillhörighet. Konstnärlig utsmyckning är av stor vikt och ska i möjligaste mån arbetas in i boendet.

Särskilda boenden bör vara integrerade med annan bostadsbebyggelse. Närhet till samhällsservice liksom kommersiell och kulturell service är viktigt, likaså närbeläget grönområde på plan mark och en utemiljö anpassad för de boende. En central placering av det särskilda boendet kan bidra till att den boende blir en aktiv del av samhället.

Ett särskilt boende är även en arbetsplats och därmed behöver arbetsmiljölagstiftningens krav uppfyllas. Boendet ska utformas så att förutsättningar finns för att bedriva en säker vård utifrån hälso- och sjukvårdslagen. Viktigt att beakta är att en boende i allmänhet kan ha ökad mottaglighet för infektioner vid nedsättning av allmäntillståndet eller på grund av sjukdom. En betydande risk för smittspridning kan finnas inom det särskilda boendet och därför måste samma vårdhygieniska principer tillämpas som för vården i övrigt.

Vård- och omsorgsboende (för äldre)

- omfattande behov av vård och omsorg
- omsorgspersonal på plats dygnet runt
- tillgång till sjuksköterska, sjukgymnast, arbetsterapeut, dietist och läkare vid behov
- egen lägenhet som hyrs
- höj- och sänkbar säng, i övrigt egna möbler
- alla måltider i matsal eller egen lägenhet
- promenader och gemensamma aktiviteter
- finsktalande personal på finska avdelningar (Alby äng och Silverkronan)
- möjlighet till parboende

Enligt
socialtjänstlagen

Alby äng, Allégården, Brotorp,
Silverkronan, Tunängen, Kärsdala,
Strandängsgården, Tornet och Villa
Riksten (externt)

Grundläggande krav VoB (lokalfunktionsprogrammet)

Ett vård- och omsorgsboende för äldre bör ha minst 60 lägenheter, vilka delas upp i grupper om som mest 10 lägenheter. Två sådana grupper kan dela på vissa gemensamma utrymmen inom exempelvis ett våningsplan. Lägenheten ska ha en yta om minst 31 kvm.

Lokalprogram för ett vård- och omsorgsboende för äldre bygger på följande rumsfunktioner:

- Entré, eventuellt delad med annan verksamhet
- Leveransentré med utrymmen för sopor och tvätt
- Trapphus, hissar och korridorer med god tillgänglighet
- Bostadslägenheter grupperade på avdelningar och dubbelettlägenheter i lämpligt antal
- Avdelningar med kök, matsal, vardagsrum och aktivitetsrum
- Avdelningsvisa funktioner såsom expedition, personaltoalett, sköljrum och förråd
- Gemensam tvättstuga
- Gemensamma administrativa funktioner såsom chefskontor, mötesrum och expeditioner för sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter
- Personalrum, omklädning och vilorum
- Lägenhetsförråd
- Samlingssal för 50-60 personer
- Utrymme för träning och aktiviteter
- Tillräckligt antal parkeringsplatser för besökande, medarbetare och eventuella tjänstebilar.

Framtida behov av och tillgång till vård- och omsorgsboende									
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Framtida behov	523	545	568	587	609	625	640	654	665
Egen regi	432	492	492	492	492	492	492	492	492
Abonnerade årsplatser	54	54	54	54	54	54	54	54	54
Externa årsplatser	35	25	25	25	25	25	25	25	25
Totalt antal platser	521	571	571	571	571	571	571	571	571
Underskott/överskott	-2	26	3	-16	-38	-54	-69	-83	-94

Källa: Uppgifter från befolkningsprognos, bedömt behov och tillgång till boende.

Med beräknat antal externa platser inkluderade understiger antalet befintliga platser prognosticerat behov under hela planperioden med undantag för år 2024 och 2025 då Vårsta vård- och omsorgsboende öppnar.

Underskottet ökar markant under den senare delen av planperioden och från år 2028 beräknas det finnas behov av nytt ett vård- och omsorgsboende. Detta förutsatt att kommunen kan fortsätta tillgodogöra sig de platser som idag abonneras av Vardaga i Riksten. Om inte, finns behov motsvarande ett boende redan år 2027 och ytterligare ett boende år 2028–2029. År 2032 uppgår det ökade behovet till cirka 100 platser och cirka 160 platser utan platserna på Vardaga I Riksten.

Servicehus (för äldre)

- självständigt boende
- stöd av hemtjänstpersonal som har sina lokaler i samma byggnad
- gemensamma aktiviteter
- tillgång till sjuksköterska, arbetsterapeut, sjukgymnast och dietist vid behov

Enligt
socialtjänstlagen

Orrens Servicehus

Servicevägenhet (för äldre)

- egen vägenhet som hyrs
- stöd av hemtjänstpersonal
- VON beslutade i december 2016 att dessa vägenheter på sikt ska avvecklas
- inga nya ansökningar tas emot

Enligt
socialtjänstlagen

Akvarellen

Korttidsboende och växelvård (för äldre)

- extra omsorg tillfälligt
- enstaka tillfällen (korttidsplats)
- kortare eller längre och återkommande perioder (växelvård)
- t.ex. efter en sjukhusvistelse
- t.ex. om anhöriga behöver avlastning

Enligt
socialtjänstlagen

Tunängens korttidsboende

Gruppbostad

- över 18 år
- varaktig funktionsnedsättning
- behov av mycket stöd för att klara av ett boende
- regelbundet stöd av personal
- egen lägenhet som hyrs
- närhet till personal dygnet runt
- ett litet antal lägenheter som ligger runt om en gemensam lokal
- möjlighet att delta i måltider och aktiviteter i den gemensamma lokalen

Enligt lagen om stöd
och service till vissa
funktionshindrade

Skarpbrunnsv. 11, Skarpbrunnsv. 13, Skarpbrunnsv.19,
Bergbacken, Anna Maria Roos v, Brantbrink, Tingstorget,
Stendalsv. 61, Sandstugan, Stendalsv. 74, Stendalsv. 140, Albyv.
9, Alby.v 11, Albyv. 13, Branta backen, Grödingev. 7A, Dynamiten,
Lokesv. 6, Lugnet, Däldv. 20, Storstretsv. 2a, Storstretsv. 2b

Grundläggande krav LSS gruppbostad (lokalfunktionsprogrammet)

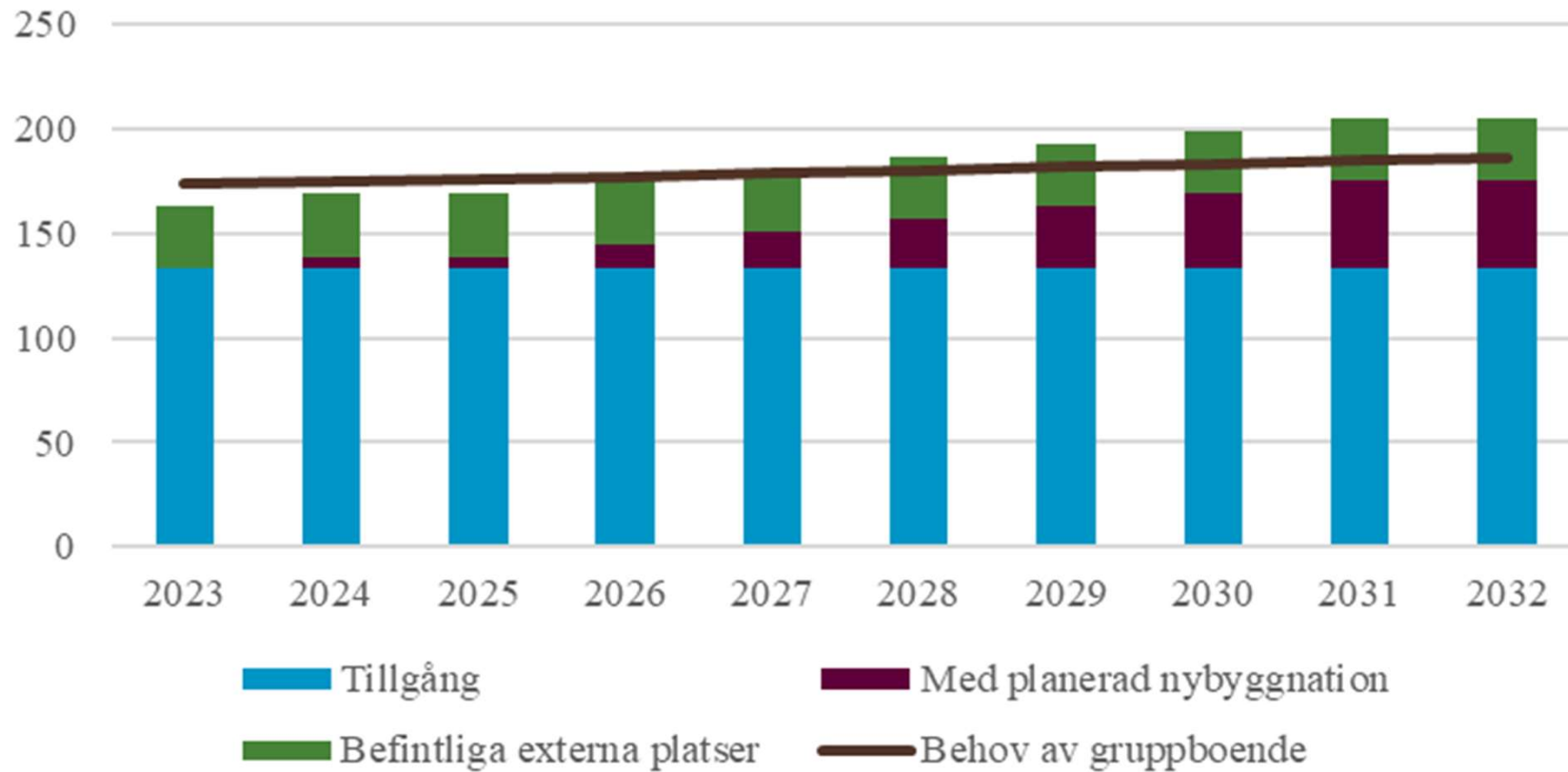
Lägenheterna organiseras i grupper om 6 personer och ska ha en yta om minst 37-45 kvm samt egen uteplats eller balkong. Personalutrymmen dimensioneras utifrån gruppbostadens storlek och behov.

Lokalprogram för ett gruppboende enligt LSS bygger på följande rumsfunktioner:

- Entré och korridorer med god tillgänglighet
- Bostadslägenheter
- Gemensamt kök, matsal/vardagsrum och aktivitetsrum
- Expedition
- Tvättstuga, ev. med sköljrumsfunktion
- Personalrum med omklädningsrum, wc och jour rum (vilorum)
- Lägenhetsförråd
- Tillräckligt antal parkeringsplatser för besökande, medarbetare och eventuella tjänstebilar.

Sophantering bör ske i uthus (om tomtmark finns) eller i fastighetsgemensamt soprum.

Behov och tillgång - gruppboende

Figuren visar förväntat behov av och tillgång till gruppboende under perioden 2023–2032. Tillgången inkluderar planerad nybyggnation och befintliga externa platser. För att vård- och omsorgsnämnden ska kunna erbjuda medborgare med funktionsnedsättning en plats på gruppboende med rätt kompetens utifrån den enskildes behov och i skälig tid, köpte vård- och omsorgsnämnden även cirka 30 lägenheter för vuxna externt 2020.

Sett till befolkningsprognosen motsvarar eller understiger marginellt tillgången det prognosticerade behovet av boendeplatser under perioden 2022 till 2026. Detta trots att antalet externa platser kvarstår samt att all nybyggnation sker enligt plan.

Under perioden 2027 till 2032 överstiger tillgången det prognosticerade behovet av platser med cirka sju platser år 2027 och cirka 18 platser i slutet av planperioden. Dock ingår inte i beräkningen att några av de personer som bor i externa boenden flyttar hem till Botkyrka.

Hänsyn behöver också tas till befintliga gruppboendestädernas tekniska skick och status. Flera befintliga gruppboendestäder är inte heller anpassade att kunna ta emot personer med omfattande omsorgsbehov utan påminner mer om en servicebostad i sin utformning. För att kunna möta utökade omsorgsbehov på sikt finns behov av nya gruppboendestäder och vissa befintliga gruppboendestäder skulle eventuellt kunna omvandlas till servicebostäder.

Servicebostad

- över 18 år
- varaktig funktionsnedsättning
- behov av stöd för att klara av ett boende
- mer självständigt boende än i en gruppboende
- egen lägenhet
- stöd av personal den tid på dygnet som behövs
- nära till en gemensam lokal i samma hus eller i ett hus nära
- möjlighet att delta i gemensamma aktiviteter

Enligt lagen om stöd
och service till vissa
funktionshindrade

Tullinge serviceboende, Eriksbergs serviceboende,
Alby serviceboende, Tumba serviceboende

Annan särskilt anpassad bostad

- över 18 år
- varaktig funktionsnedsättning
- behov av visst stöd för att klara av ett boende
- fristående lägenhet
- ingen personal
- inga gemensamma lokaler.
- stöd av till exempel mobila teamet, hemtjänst eller ledsagarservice
- lägenheten kan ha en viss grundanpassning (till exempel låga trösklar, hiss, större badrum)
- egen lägenhet som hyrs

Enligt lagen om stöd
och service till vissa
funktionshindrade

Insprängda lägenheter i vanliga
bostadsbeståndet

Korttidshem för barn och ungdomar

- ett "extrahem" för barn och ungdomar med funktionsnedsättning
- några dagars vistelse per månad
- möjlighet till social samvaro i form av lek, utflykter eller andra aktiviteter
- möjlighet till träning av olika färdigheter
- för de som bor hemma hos sina föräldrar/vårdnadshavare

Enligt lagen om stöd
och service till vissa
funktionshindrade

Lantjägarvägen och
Storvretsvägen

Trygghetsboende

- egen lägenhet som hyrs
- funktionellt utformade bostäder
- gemenskapslokaler och aktiviteter
- personal/bovärd på angivna tider

Icke biståndsbedömt

Finns inget i Botkyrka idag
VON erbjuder bidrag till aktiviteter

SeniorBo 65+

- Senioranpassade bostäder i utvalda portar i bekvämaste läge
- Automatisk hissdörr
- Hiss med plats för rullstol samt sittplats i hissen
- Automatiska dörröppnare vid entréer
- Sittplats innanför och utanför entré
- Avfallshanteringen tillgänglig och nära
- Cykelrum där rullator och permobil kan parkeras

Icke biståndsbedömt

Gröndalsvägen 12 B
Tullingebergsvägen 1 B